Onderwerp	Raadsvoorstel inzake de financiële stukken van de RUD
Vergaderdatum	15 mei 2024
Zaaknummer	20230111136979

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:
1. in te stemmen met de begrotingswijziging 2024 en geen zienswijzen hierover in te dienen;
2. in te stemmen met de ontwerpbegroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026-2028 en geen zienswijzen hierover in te dienen;
3. kennis te nemen van de voorlopige jaarrekening 2023;
4. kennis te nemen van de jaarrapportage 2023.

Inleiding

In de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het Dagelijks Bestuur de ontwerpbegroting en voorlopige jaarrekening toezendt aan uw raad. De raad kan dan, indien gewenst, haar zienswijze over de ontwerpbegroting geven.
De algemene, financiële en beleidsmatige kaders voor de ontwerpbegroting heeft de RUD al via de Kaderbrief 2025 aan u kenbaar gemaakt.
Het Dagelijks Bestuur heeft de betreffende stukken naar de gemeente gestuurd, inclusief een begrotingswijziging 2024.

Begrotingswijziging 2024

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet vindt er een verschuiving plaats van het bevoegd gezag voor bodemtaken van provincie naar gemeenten. De bodemtaken vallen onder de basistaken en moeten dan ook worden ingebracht bij de RUD. Op het moment van begrotingsvaststelling vonden er nog gesprekken plaats over de financiering van deze taken. In de begroting 2024 is voor de uitvoering 2,5 fte opgenomen maar er is 6 fte uiteindelijk nodig. Inmiddels heeft de provincie aangegeven € 150.000 bij te dragen aan de financiering van de bodemtaken. Voor de rest is landelijk hierover niets geregeld. De begrotingswijziging gaat uit van een financieel ingroeimodel van 4 fte voor 2024 en 6 fte voor 2025 en verder.
In de begrotingswijziging is ook het effect van de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties verwerkt (0,7% hoger).

De kosten voor de bodemtaken bedragen voor Stein € 23.754. Door de provinciale bijdrage is het effect voor 2024 € 10.662.
De begrotingswijziging 2024 betekent voor ons dat de bijdrage, op basis van het werkprogramma 2024, van € 670.828 stijgt naar € 681.490.

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

De ontwerpbegroting 2025 omvat een aantal grote ontwikkelingen die het directe gevolg zijn van de robuustheidscriteria waaraan een omgevingsdienst moet voldoen. Elke omgevingsdienst moet uiterlijk 1 april 2024 een plan indienen om op 1 april 2026 robuust te zijn.
De ontwerpbegroting staat dan ook in het teken van groeien naar robuustheid en volwassenheid als organisatie.

Voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria.
Dit wordt ingevuld door:
1. Autonome groei en de toename van het aantal basistaken. Voor de uitvoering van deze nieuwe basistaken is in de begroting 2025 10 fte opgenomen.
2. Opvolging van de aanwijzingen uit de visitatie dat er een afdeling Bedrijfsvoering moet worden ingericht met een toename van personeel van 6 fte als gevolg. In vergelijking met andere SEVESO omgevingsdiensten (Groningen en Midden West Brabant) is de verhouding van bedrijfsvoering ten opzichte van totale bedrijfsomvang (gecorrigeerd voor verschillen in inrichting) voor de RUD 9,26% terwijl dat bij de andere 2 diensten op 10,16% respectievelijk 11,40% ligt.
3. Ingroeimodel 2025.
   Om te groeien naar robuustheid per 1 april 2026 is ervoor gekozen om:
   - Het ontwikkelbudget, dat volgens de robuustheidscriteria 1% van de omvang van de begroting moet zijn nog niet te realiseren in 2025 maar pas in 2026;
   - De HR functie nog niet in volle omvang in te vullen maar deze uitbreiding in de loop van 2025 te laten plaatsvinden. Deze functie wordt daardoor voor een half jaar meegenomen in de begroting;
   - In de afdeling bedrijfsvoering de projectleider innoverende projecten eveneens in de loop van 2025 te laten instromen. Deze is ook voor een half jaar meegenomen in de begroting 2025.

Indexering.
De ontwerpbegroting 2025 is voor wat betreft de indexering van lonen en prijzen gebaseerd op de begrotingswijziging 2024. Er wordt gerekend met een loonstijging van 5,4% en een prijsstijging van 1,6% (gebaseerd op de index zoals die ook voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg wordt gehanteerd).
De tarieven stijgen gemiddeld 8%.

Voor Stein betekent de begroting 2025 dat de bijdrage van € 681.490 (begrotingswijziging 2024) stijgt naar € 730.761 op basis van het werkprogramma 2024 en de inbreng van de bodemtaken.

<u>Jaarrekening 2023</u>
Het onverdeeld resultaat 2023 bedraagt € 785.606. Het positief resultaat is met name ontstaan door extra opdrachten van deelnemers.
In de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat het AB besluit over aanwending van reserves en weerstandsvermogen, dan wel een positief resultaat uit te keren aan de deelnemers.
Om het gewenste niveau voor het weerstandsvermogen te bereiken zal een bedrag van € 180.000 worden toegevoegd. De bestemmingsreserve BOA valt vrij voor een bedrag van € 32.500. Verder is het voorstel aan het AB om voor 2024 nieuwe bestemmingsreserves te vormen voor een ingroeimodel bodemtaken en MBA basistaken. Voor beiden wordt een bedrag van € 300.086 c.q. € 300.000 gereserveerd.
Na verwerking van de vrijval , de gewenste verhoging van het weerstandsvermogen en de bestemmingsreserves resteert een uit te keren bedrag aan de deelnemers van € 38.020.

Voor Stein betekent dit een bedrag van ongeveer € 1.500.

<u>Jaarrapportage 2023</u>.
In de met de RUD gesloten Dienstverleningsovereenkomst is opgenomen dat de RUD ons op de hoogte houdt van de uitvoering van het werkprogramma. Dit gebeurt door voortgangsrapportages waarin o.a. opgenomen:
- de mate van realisatie van de afgesproken producten en diensten;

- onderbouwing van afwijkingen in het werkprogramma (zowel qua planning als aantallen);
- informatie over specifieke projecten of activiteiten;
- waar aan de orde verbeteracties.

In de jaarrapportage wordt een terugblik gegeven over het gehele jaar.
Uit de rapportage blijkt dat het werkprogramma van 2023 voor ruim 97% is uitgevoerd.
De jaarrapportage wordt informatief ook gedeeld met uw raad.

Argumentatie
De begrotingswijziging 2024 vloeit voort uit wettelijke verplichtingen en wordt meegenomen in de bestuursrapportage 2024.

De begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 geven een goed overzicht van de taken en werkzaamheden van de RUD, zowel financieel als beleidsmatig.
De begroting 2025 stijgt met 3 miljoen euro als direct gevolg van landelijke regelgeving en verplichtingen voor omgevingsdiensten. In vergelijking met voorgaande jaren is dat een forse stijging. Een groot deel hiervan is opgenomen om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen. Wanneer de RUD niet gaat voldoen aan de robuustheidscriteria kan de minister ingrijpen en de deelnemers alsnog dwingen om te gaan voldoen. Het is beter om hier zelf de regie op te voeren.

De jaarrekening 2023 geeft een goed overzicht van de activiteiten, KPI’s en financiën in 2023.

Er is dan ook geen aanleiding om zienswijzen in te dienen omdat de financiële consequenties conform afspraak zijn dan wel voortvloeien uit wettelijke verplichtingen. De begroting ligt in lijn met de kaderbrief 2025. De financiële consequenties worden meegenomen in de kadernota 2025 en vertaald in de begroting 2025-2028 van de gemeente Stein.

Financiële onderbouwing
<u>Begrotingswijziging 2024</u>
Directe aanleiding voor de begrotingswijziging 2024 is de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de verschuiving van bevoegd gezag voor bodemtaken naar de gemeente.
In onze budgetten is voor 2024 rekening gehouden met een bedrag van € 670.828 als bijdrage aan de RUD. Dit budget dient met € 10.662 (670.828 -/- € 681.490) bijgesteld te worden.
Daartegenover staat dat in onze budgetten voor de RUD ook rekening wordt gehouden met de rugzakjes van de voormalige IMD medewerkers. Hiervoor is een bedrag van € 15.000 gereserveerd. Dit bedrag kan met € 9.000 naar beneden bijgesteld worden vanwege de uitstroom van een aantal medewerkers.
De verhoging van het budget voor 2024 komt daarmee per saldo op € 1.662 en zal in de bestuursrapportage 2024 worden meegenomen.

<u>Begroting 2025.</u>
Gebaseerd op het werkprogramma 2024 en rekening houdende met de overdracht van de bodemtaken, heeft de RUD de begroting 2025 doorgerekend. Voor 2025 zal de bijdrage van de gemeente Stein € 730.761 bedragen. Dit is ten opzichte van de bijgestelde begroting 2024 een verhoging van € 49.271.
In onze begroting bedraagt het reguliere beschikbare budget voor 2025 € 694.875.
Daarnaast is er ook voor de rugzakjes van de voormalige IMD medewerkers een budget van € 6.000 beschikbaar.
Het reguliere budget dient dus met € 35.886 (€ 730.761 - € 694.875) in 2025, € 43.150 in 2026 en € 45.000 in 2027 bijgesteld te worden. Dit zal bij het opstellen van de Kadernota 2025 worden meegenomen.

Jaarrekening 2023.
De jaarrekening 2023 sluit met een positief onverdeeld financieel resultaat van € 785.606.
Voor de gemaakte kosten in 2023 ten aanzien van de pilot BOA inzet wordt ter dekking van die kosten voorgesteld de betreffende reserve in te zetten voor € 32.500. Daarnaast dient het weerstandsvermogen met € 180.000 aangevuld te worden als gevolg van de uitgevoerde risicoanalyse.
Om te zorgen voor een "zachte landing" van de basistaken bodem en nieuwe MBA's worden een tweetal reserves gevormd van € 300.086 c.q. € 300.000.
Daarmee komt het totaal te verdelen resultaat voor 2023 uit op € 38.020.
Voor de gemeente Stein betekent dit een positief incidenteel resultaat van ongeveer € 1.500 dat in de bestuursrapportage 2024 zal worden meegenomen.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2018-2022:
Kernwaarde 2: een duurzame leefomgeving met unieke waarden.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie
1. Ontwerpbegrotingswijziging 2024
2. Gecorrigeerde Ontwerpbegroting 2025, meerjarenraming 2026-2028
3. Jaarstukken 2023
4. Jaarrapportage 2023

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris,

ValidSigned door Wim Ploeg
op 30-04-2024

de Burgemeester,

ValidSigned door Marion Leurs-Mordang
op 30-04-2024